

Posudek na rigorózní práci

Název práce: **Terapeutické a výchovné přístupy v zabezpečovací detenci**

Autor práce: Mgr. Dušan Gáč

Oponent: doc. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.

Předkládaná rigorózní práce je zúročením všech dosavadních teoretických i praktických zkušeností ze zabezpečovací detence v penitenciární praxi. Zatímco vězeňství jako takové v odborných akademických kruzích již dávno není tabu, problematika zabezpečovací detence se v kvalifikační práci na kvalitativně vyšším stupni přísných rigorózních zkoušek objevuje poprvé. Cílem rigorózní práce je zjistit efektivitu programů zacházení s chovanci v zabezpečovací detenci na základě analýzy jejich kazuistik, jejichž hlavním kritériem je opuštění detence a převedení do psychiatrické nemocnice, případně i jinam.

Autor předkládá práci o šesti kapitolách. Prvních pět tvoří pomyslnou část teoretickou, šestá, rozsáhlá kapitola je částí empirickou, a je prezentací výzkumu kvalitativního charakteru. Za prioritní lze považovat především úvodní kapitolu, jež je souhrnem epistemologických východisek vytvářející hluboký fundament celé práce. Jsou zde rozpracována východiska filozofická, psychologická, terminologická, kriminologická a medicínská, neboť zabezpečovací detence je především o zadržení chovanců v penitenciárních podmínkách a zacházení s nimi ve zvláště upraveném klinickém prostředí. Snoubí se zde vědy lékařské, psychologické, právní a penologické. V další kapitole se autor vrací v historické retrospektivě k vývoji péče a zacházení s jedinci slabomyslnými, když čerpá ze zatím nejlepšího pojednání v této oblasti, autora Jaroslava Kysučana. Aspirant zde zdařile popisuje tradice českého speciálního školství a ukazuje, na jakých základech je vystavěna zabezpečovací detence chovanců mimořádně nebezpečných vzhledem k jejich psychice.

Další dvě kapitoly jsou již zaměřeny na cíle, metody a programy zacházení s chovanci v Ústavu zabezpečovací detence v Brně. Autor nejprve rozvádí a zdůvodňuje vznik, dislokaci a poslání tohoto zařízení ve Vazební věznici v Brně, přičemž uvádí hlavní argumenty, které vedly příslušné orgány k vybudování Ústavu zabezpečovací detence v Brně a v Opavě. Zdůrazňuje,

že prakticky po deseti letech existence ústavů zabezpečovací detence je třeba stav kriticky vyhodnotit a podat návrhy na případné inovace celkové činnosti těchto ústavů.

Základním podkladem pro zjištění účinnosti programů zacházení s chovanci v Ústavu zabezpečovací detence v Brně jsou analýzy kazuistik provedených u třinácti chovanců, shrnutých v šesté kapitole a které je třeba chápat jako část empirickou. Hlavním měřítkem je opuštění ústavu a zařazení mnohorozměrných osobností chovanců do psychiatrické nemocnice, což se umnohých povedlo. U všech byly zaznamenány aktivity v programech zacházení s orientací:

Rigorózní práce je psána odborným, a přesto čtivým jazykem, nebylo v ní shledáno faktografických ani gramatických chyb. Práce je i bohatě ilustrována přílohami z běžného života chovanců. Jedná se o brilantně sestavené pojednání, které si zaslouží své místo v penitenciárních čítankách, pokud se autor nerozhodne po patřičných úpravách vydat své dílo knižně.

Vzhledem k výše uvedené charakteristice rigorózní práce ji doporučuji k obhajobě a po jejím úspěšném obhájení a splnění ústních rigorózních zkoušek navrhuji aspirantu Mgr. Dušanu Gáčovi udělit titul PhDr.

V Brně 10. ledna 2019

docent PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.